

rani. Sam znaš, da je hrvatska tatinska nadloga tolikanj drzna, da ti zakolje v noči svinče v tvojem lastnem hlevu in ga odnese.

Vsako prase cvili, če mu potisneš nož skozi vrat proti srcu. Hrvati opravijo nočne koline brez najmanjšega cvila. Pakelc navadnih žveplenk zapali tat v noči speči pitanici tik pred rilcem, kar žival tako omoti, da se pusti doklati, ne da bi brcala, kaj šele obupno cvilila.

Tona je že bil čul o mamilnih poskusih z gorečim žveplom. Zadevo je sedaj verjel še bolj trdno, ker mu jo je potrdil dobri sosed.

»Vidiš le, Tona«, je nadaljeval Matic, »če lahko pana svinjo Hrvat, zakaj bi je midva ne, ki nisva tata! Tvoja Franca se bo odpravila sigurno pred prazniki z doma po raznih opravkih. Še preko noči se bo zaklepetala. Odsotnost stare mi sporoči, pa bova založena s svinjetino za cele tedne. Jaz bom omamila prasico in jo tudi zaklal, ti boš samo pomagal prenesti plen iz svinjaka v mojo hišo, kjer bomo slavili v najožjem krogu baš za božične praznike najveselejši furež. In kdo bo kriv pred Franco in okolico? Hrvati! Kakor rečeno, Tona, v tem slučaju ne gre, kar se tiče tebe, za tatvino — za pravico! Furež je ravno tako tvoj kakor je Francin. Došlej so bile vse koline le njene, vsaj ena v življenju naj bo tvoja.«

Matijeve besede so napravile na Gabreka najglobokeji vtis. S posegom v desnico se je zavezal sosedu, da ga bo obvestil o ugodni priliki Francine odsotnosti. Vse drugo se bo razmotalo po programu, kakor ga je razgrnil pred obema Matija.

Gabrekov furež je bil že zglihan od trgovca, a še ne odgnan, ko je odcepelala skopa Franca z doma v grabo in po njej na sam Turški vrh pri Zavrču. Tamkaj se je nameravala pomuditi eno noč in en dan pri svoji sestri.

Bilo je v predbožičnem tednu. Haloške gorice so odpočivale pod snežno odejo.

Ila so kazala četverokotne zareze, ki so značile, da gre za prikrit dohod nekam pod zemljo. Detektivom in orožnikom se je vendar le pasvitalo na pravo. S težavo so dvignili s kamenjem obloženi pokrov, pozdravile so jih globoke stopnice — — —

Samokrese so pripravili, puškine peteline napeli in ob svitu sveč se je pričel pohod po stopnicah ter po skrivnostnem hodniku, ki je vodil vedno bolj navzdol. Končal je v prostorni, obokani kleti, ki je bila opremljena z več petrolejkami, z dolgo mizo s stoli ter s par omarami. Že prvi znaki so kazali, da je imel tukaj nekdo pred kratkem svojo delavnico. Tolikanj iskanega provizorja tudi tukaj niso iztaknili. Ko je odprl žandar poslednjo, staro hrastovo omaro, je odskočil, zavpil in celo puška mu je padla iz roke na tla! Vsled nenadnega prestrašenja so vsi prebledeli. Minulo je nekaj trenutkov, predno so se upali najbolj pogumni nazaj k omari. In kaj so videli? Nemo je zrl vanje dolg koste-

Franca od doma, Tona k sosedu. Drugo jutro sta poslušala oba zarotnika pred Gabrekovim svinjakom, če spi pitani furež. Matija je imel za pašom daljši nož, v levici pakelc žveplenk. Tona je odpiral previdno duri na svinjaku, da bi ne zbudila predčasno brezskrbno sanjajoče prasice. Vse je izteklo po sreči ter po načrtu, dokler ni pomolel krvnik Matija upaljenega pakelca svinčetu pred obe nosnici. Smrti zapisana žrtev je res potegnila vase na dolgo strupeni plin žvepla, ki je pa ni pahnul v omotico, ampak na vse štiri noge!

Tona se je tako prestrašil nenavadnega in baš nasprotnega učinka gorečih šibic, da je odskočil iz hlevca in svinja za njim. Bolj korajžni Matija je še jedva uspel toliko, da je hlastnil po nož za sare in sunil z njim mesto v svinjski vrat — v pleča.

Prasica, razdražena po žveplu in nepravem zabodljaju, je zakrutila iz polnega grla, pongrad pod noge in v galopu navzdol, da se skrije pred tolovaji. Ena možnost, ki je preostala zarotnikoma, je bila: za begunko, da se reši, kar se še da oteti! Ucvrla sta za prasico navzdol, saj je bila dobro vidna pri jutranjem svitu krvava sled. Splasene svinje ne dojde niti zlodej, kaj šele, da bi ji bila kos v teku starejša možakarja. Lotila sta se zasledovanja ter pogona od dveh strani, da bi spravila žival nazaj v hlev, ker na prostem bi je ne zmogla. Celo poslednji izhod iz nepričakovane zagate bi se bil posrečil, da ni bilo usodepolnih žveplenk.

Po daljšem poganjanju ter tekanju se je upehala ranjena živalska reva toliko, da je krenila na pol sama navzgor ter proti viničarji, kjer je preplašil znova njo in oba zasledovalca naravnost strašen prizor — — —

Gabrekovi svinjaki, sicer ne veliki in od drugih stavb ločeno stoječi, so goreli kot kres na Janževo. Prasica v grabo — Mesarja Tona in Matija sta se lotila v obupu zavarovanja ostale viničarije, da je ne uniči v naglici in po neprevidnosti z odvženimi žveplenkami povzročeni ogenj.

njak... Stal je po koncu in mu ni manjkala niti ena kost... Na podstavku je bil prilepljen listič in na njem beležka dveh besed: »Hans Horst!«

Enega, za katerim so se pehale oblasti tako dolgo, so našli — — — v stanju, v kakoršnjem bi ga ne bil domneval še tako bistroumen detektiv.

Pretaknili so leseni pod v tej kleti. Naleteli so na prikrit izhod, ki je vodil na prosto med skalovjem pod gradom.

Četa orožnikov in detektivov je oblegala ure Naš Tabor. Skrivnostni provizor jim je popihal nemoteno pod njimi v svobodo, zapustivši v hrastovi omari svarilo, da ume maščevanje nad onim, ki se drzne, vtakniti nos v njegove tajnosti!

Za beguncem so se spustili detektivi. Nikdo ga ni več videl, še manj zagrabil in odgnal na odgovor.

Še le po večkratni preiskavi celotnega gradu je potipal eden od orožnikov slučajno pred glavnimi stopnicami nagačeno medvedko. Dlaka na zveri se

Omejitev požara je uspela pri snegu in mirnem zimskem jutru. V pleča ranjena svinjska žrtev je izkrvavela v grabi.

Popoldne po usodepolnem jutru se je vrnila Franca. Kmalu za njo je posetil mesto požara orožnik iz Zavrča, ki je vse popisal ter javil v Ptuj.

Ne bom popisoval kak Božič je obhajal vsega pomilovanja vredni Tona. Toliko še bodi dodjano, da sta pihala oba sosedata ter prijatelja za Tri kralje v ptujskih zaporih kašo radi neprevidnega ravnanja s celim pakelcem gorečih šibic.

Uboga para Anton Gabrek! Samo enkrat je otepal v mislih svinjetino lastnega pridelka. Radi tega malenkostnega prestopka je moral v luknjo. Pa kaj zapor in upepeljeni svinjak! Franca — ta skopa Franca mu je odtrgovala od ponesrečenega fureža še svinjsko začimbo do — smrti!

★

Januš Golec:

Lov na tatove koles.

Dnevno prinaša časopisje vesti o drznih tatvinah koles. Posebno dobro organizirana družba dvokolesnih uzmovičev se klati po Savinjski dolini in ima že precej časa svoj sedež najbrž v Celju. Povsem isti položaj kolesne nesigurnosti kakor danes je vladal v Celju, ko je bil pisec teh vrst še gimnazijec. Čisto na novo so bila tedaj predana prometu »freilauf kolesa«, ki so znatno olajšala ter izpopolnila kolesarenje. Hmelj je tedaj dobro nesel. Malodane vsak gruntarski kmečki fant iz Savinjske doline se je postavljal na novem kolesu. V Celju ni smel s kolesa. Če je le poluknil kolesar v trgovino, je že moral peš domov. Pri vsem in res resnem prizadevanju ni mogla razkrinkati policija gnezda drznih tatov, ki so imeli razpredene svoje mreže po Celju in daljni okolici. Časopisje se je že naravnost zgražalo nad nesposobnostjo javne varnosti. Tatvine so se množile od dne do dne. Ljud-

je udala in mu zvalila roko v notrajnost trebuha, iz katerega je privlekel celo pest novih petakov, desetakov in stotakov. Slednja najdba je bila edini dokaz, da je moral biti pobegli provizor ponarejevalec in glavni razpečevalec vseh po Hrvatski in Madžarski raztrošenih denarnih potvorb.

O kakih fotografskih aparatih, kemikalijah, tiskarskem stroju itd. niso doznala ničesar še tako temeljita prebrskavanja ter prekopavanja!

Naštaborški provizor živi še danes s pomočjo hvaležnega ustnega izročila v bogznaj koliko in z ljudsko domišljijo ovenčanih pravljicah zagorskega naroda. V očeh seljaka je še zmiraj največji dobrotnik, ki je pomagal tudi dejansko zatiranemu siromaku.

Spomin na skrivnostno dobričino ne bo zamrl nikoli. Pravega in resničnega provizorja žandar ni zagrabil ali ustrelil. Morda še kje živi v izredni starosti in deli revam dobrote.

dežne ter so vsi zapeli »Pozdravljena Brezmadežna«. Slovesno je pesem iz sto grl odmevala po dvorani. Sledi'a je prekrasna zborna deklamacija mladine: »Brezmadežni«. Na koncu so prišle na oder še tri najmanjše cvetke Marijine: mala čletna Silva in Mhenka in 4-letna korajžna Angelica, ter so na začudenje vseh prav prirčno zapele pesmico »Marija, rada te imame in zato žele pri poslušalcih veliko aplavza. Naj bo 35. jubilej tukajšnje družbe povod novi in krepkejši poglobitvi marijanske misli v naši župniji in v celi ptujski okolici.

Št. Vid pri Ptujju. Na svetli večer ob 10. uri priredi Katoliško društvo v Slomšekovem domu igro »Na betlehemske poljanah«. Na Božič pa bo kmečka igra »Prokletevo in odpuščenje«.

Negova. Prosvetno društvo v Negovi priredi na Stefanovo dne 26. t. m., ob treh popoldne, v grajski dvorani igro »Guzaja. Negovčani, ne zamudite prilike, da vidite na lastne oči zgodbo o Guzaju, katero je vsak z napeto pozornostjo čital v »Slovenskem gospodarju«. Dvorana bo tokrat zakurjena.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Po daljšem oddihu stopa naše lepo napredujoče bralno društvo zopet enkrat na »deske«. Novo ustanovljeni dramatski odsek priredi na praznik sv. Stefana, dne 26. decembra, v društveni dvorani lepo božično igro »Mojstra Križnika božični večer«. Da bo igra res dobro uspela, o tem ni dvoma, saj so večinoma vse vloge v rokah dobrih, že izvežbanih igralcev, kateri so meseca junija t. l. tako krasno podali Vombergarjevo »Vrnitevo«, da je mnogim gledalcem še danes živo v spominu. Sodeluje pa tudi pevski odsek, kateri zapoje pod spretnim vodstvom načelnika Bohanca venček narodnih pesmi in še nekaj drugih. Sicer zelo kratke odmora pa bo nam krajšal godbeni odsek s svojimi tamburicami. Tudi za pustno nedeljo ima baje naš Janko že nekaj pripravljenega!

Ljutomer. Novo društvo smo si ustanovili. V nedeljo dne 10. t. m. smo imeli ustanovni občni zbor. 92 udeležencev jasno pričča o zanimanju za društvo, ki hoče zlasti mladini nuditi prosvetne hrane v svoji knjižnici in čitalnici in na sestankih. Občni zbor je vodil in bil izvoljen tudi za prvega predsednika g. kaplan Matija Munda. Na novo smo otvorili tu-

di društveno knjižnico, ki posluje vsako nedeljo dopoldne od 9. do 12. ure. Društvo je naročilo vse novejšje izdaje knjižnih zbirk, ki so že na razpolago. Tudi vse zvezke Karl Mayevih spisov lahko dobite v knjižnici. Za knjige je treba plačati malenkostno izposojnino. Vabimo vse, zlasti fante in dekleta, da našim zapužnikom prijavijo svoj vstop v društvo. Članarina je malenkostna, mesečno 50 para. Udeležujte se naših sestankov, gledaliških predstav in knjižnic!

Ljutomer. Na Stefanovo vprizori naše novo društvo Ljudska čitalnica znano Vombergarjevo dramo »Vrnitevo«. Igra je najnovejšje slovensko odersko delo, ki ga ima na programu letos tudi mariborsko gledališče. Obravnava povojni motiv pogrešanega Janka, ki se vrača na svojo domačijo, na kateri gospodarji drug mož, Peter. Igra vsebuje lepe božične motive in bo brez dvoma ugajala, kot je ugajala zadnja »Sultanova hčerka in dobri vrtinar«.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Staro leto 1933 se že nagiba proti zatonu, ž njim bo izginilo vse trpljenje in gorje, prestano v tem letu. Vstopili bomo v novo leto, ki bo prineslo marsikateremu kmetovalcu bridke in žalosne ure. Vkljub trpljenju, ki nas čaka v prihodnjem letu, ne smemo pozabiti na svojega družinskega prijatelja, ki je »Slovenski gospodar«. Ne pozabimo na njega, ki ni nikdar zašel na stranpoča in ki vedno čuti dih domače zemlje ter sledi nad njo plavajočemu duhu božjemu. Zato naj bo v novem letu sleherni krščansko-zavedna hiša naročena na ta katoliški tednik, ki je glasilo kmetijskega ljudstva. Santandraževski dopisnik pa bo skrbel po svojih močeh, da bo vedno kaj domačih novic, najsi bodo žalostne ali vesele. — Na prvo decembersko ali Andražovo nedeljo so spet pokazali naši fante in dekleta, kaj premore njih korajža. Za vse dobro vneto tukajšnja mladina je vprizorila v župnijski uti za izseljenec primerno igro triidejanko »Sreča v nesreči«. Vkljub prav ostrému mrazu je bila vendar udeležba velika. Fante in dekleta! Le po začrtani poti naprej! Ne ustrašite se besnečih valov, ki se zaganjajo proti vam, temveč odločno stojte na braniku naše kulture. Božji blagoslov naj vas spremlja na vaši začrtani poti v bodočnost! — Na tukajšnji osnovni šoli se je začel kmetijsko-nadaljevalni tečaj za fante in gospodinjski te-

čaj za dekleta. Priglasilo se je lepo število kmetijskih fantov in deklet, ki se z veseljem udeležujejo pouka.

Velenje. Tukajšnje Prosvetno društvo je sedaj edino v Saleški dolini, ki je zopet vzpostavljeno. Naša dolžnost je, da z novo korajžo delujemo naprej za narodno prosveto. Že danes vabimo, da nas v obilnem številu obiščete na dan sv. Stefana, dne 26. t. m., ob treh popoldne, ko nam bodo naši vrli pevci podali znano opereto »Kovačev študent«.

Št. Pavel pri Preboldu. Marljivji igralci našega Katoliškega izobraževalnega društva vprizorijo na Stefanovo dne 26. t. m., ob treh popoldne, v Društvenem domu Joža Vombergarjevo dramo »Vrnitevo«.

Št. Andraž pri Velenju. Znova je pokazala naša mladina, da še vedno zvesto stoji na strani katoliške prosvete, znova je pokazala, da je še vedno nositeljica idealizma, ki črpa iz skrivnostnih virov katoliške blagovesti in njenih vekovitih resnic; znova pa je trdno dokazala, da se ne meni za današnje moderne krive preroke, ki bi radi po svoje preobrazili svet. Ponosni smo lahko na naše mlade, ponosno je lahko naše katoliško prosvetno društvo na svoje člane, ki so na njegovem občnem zboru v nedeljo dne 10. decembra tako jasno in odločno pokazali svoje prapričanje in zvestobo do društva. Lep je bil pogled na naše vrle fante in dekleta, ki so do začnjega kotička napotili društveno sobo ter pazljivo sledili izvajanjem odbornikov. Po pozdravnem nagovoru predsednika, ki je zlasti naglasil veselo dejstvo, da je bilo naše društvo med prvimi, ki so bila po znanem februarjem razpustu zopet vpostavljena, so sledila poročila odbornikov, iz kojih je razvidno, da je društvo v preteklem letu jako živahno delovalo ter napredovalo. Obito posta sta zlasti imela knjižničarja, ki sta v celem letu izposodila okrog 300 knjig. Društvo ima usročeno tudi krasen list »Mladiko«, ki bo po novem letu članom na razpolago. Za novo poslovno leto se je izvolil naslednji odbor: predsednik Franjo Tanjšek, podpredsednik Anton Praprotnik, tajnik Fr. Verčev, blagajnik Avgust Zajc, knjižničarki Terezika Vašnina ter Anica Majheničeva, zapisničarja Andrej Vaši ter Ferdo Majhenič. Ta odbor nam jamči, da se bo delo v društvu nadaljevalo v istem pravcu kot dosedaj. Člane

Med službo božjo razdelijo kaktus cvete med udeležence, ki jih začnejo zvečiti. Pri zvečenju pa osredotočijo duha na verske zadeve, na svetovne uganke, na bratstvo in na vprašanja, ki se tičejo njih lastnega življenja. Na vse to jim daje zavživanje soka »peyote« kakteje v o-pojnem stanju odgovor. Zvečenje kaktusa je pri Indijancih zelo stara navada. Ko so se pojavili po odkritju Amerike Španci kot prvi v Mehiki, so naleli misijonarji med tamošnjimi Azteki na zgoraj opisano čiščenje ter uživanje kaktusovega soka. Azteki so prejemale navdajenja od rastline, ka-

voru »dokazala«, da je Grčar morilec. Nato pa je stavil še stransko vprašanje, ali je bil le uboj. — Zapomnite si, meni za mojo osebo je čisto vseeno, ali sem umorjen ali ubit — državni pravdnik je torej stavil vprašanje, če je bil le uboj. Vedeti morate, gospod Hubert, da uboj ni umor, da je le dejanje v afektu, in zaradi uboja človek ne more biti obsojen na smrt. — Šli smo nato v posvetovalnico. Prej pa sem še enkrat pogledal starega Grčarja. Ždel je na zatožni klopi kakor kup topoglavosti in neboljenosti. V posvetovalnici sem svoje stališče uveljavil. Rekel sem:

1. Grčar je star tepec. Ne zna drugega, kakor sekati drva.
2. Grčar ga rad zvrne kozarec, če ga ima. Večjidel ga nima, zato je precej zmeren človek.
3. Grčar je moj politični nasprotnik, kajti, tako za gotovo mislim, je volil socialistično; tudi sem radi hiše, v kateri stanuje, izgubil že celo vrsto pravn.
4. Grčar zame torej ni nikakršen biser v občini. Toda le eno vem, da on nikakor ni ubil

svoje vnukinje. Za kaj takega on ni. V moji vasi je gostilna pri »Grozdu«, kjer gospodinjita dve mladi dekleti. Ti dve sta ponudili nekoč Grčarju, ki, kakor sem rekel, rad zvrne kozarec, če ga ima, po litra žganja, če jima zakolje dva goloba, toda Grčar je dejal, da tega ne more, raje se odreče žganju. — Predsednik me je prekinil. »Vse to bi bil moral povedati njegov zagovornik«, je menil. Zagovornik, ta bik, pa tega sploh ni povedal. Jaz sem le proti našim pravilom še vzkliknil: »Častno besedo vam dam, da Grčar ni morilec« — nato so opravili še nekatere formalnosti in nato so glasovali. Naprej za umor. Povem vam, gospod Hubert, bodite veseli, če vam nikoli ne bo treba biti porotnik. Strahotno je, ko vas postavijo pred vprašanje: ali naj ta in ta človek še živi, ali pa ga spravimo na drugi svet. Ko vendar nekdo vedno sedi pred teboj, ponavlja tvojo besedo in ki čaka, da ti sam nekoč prideš tja, in ko je človeku kar naprej v življenju grob takega siromaka pred očmi. Torej »umor«? Izmed dvanajstorice porotnikov so se štirji res odločili za »umor«. Potemtakem bi starega Grčar-

pa prosimo, da nas kakor dosedaj, tudi še vnaprej podpirajo v delu za ljudsko prosveto.

Vojnik. Kar tri praznike bomo imeli o Božiču. Ker vedo, da bi bilo našim, zlasti mladim ljudem ob praznikih le dolgčas, bodo naši vrli igralci priredili na Štefanovo dne 26. decembra, ob treh popoldne v posojilnični dvorani igro v treh dejanjih »Živega mrtveca sv. večer«. Je to lepa ljudska igra, vzeta iz domačega življenja. Vabimo vse prijatelje lepih iger, da se je sigurno udeležijo. Na svidenje!

Vojnik. Dober prijatelj je boljši kot denar! Uči nas, svetuje, pomaga in podpira, kjer le more. Tak dober prijatelj, ki nam tudi bistri um, blaži duha in srce, je lepa, dobra knjiga. Vsako nedeljo si jih lahko izposodite v žup-

nijski knjižnici v kaplaniji, in sicer po jutranji sv. maši, po deseti maši in popoldne po večernicah.

Vojnik. Naši fantje in dekleta nas nameravajo v novem letu razveseliti z igro »Črni križ pri Hrastovcu«. Istovsebinska povest je izhajala nedavno v našem listu, ki se je vsi bralci gotovo še dobro spominjajo.

Hrastnik. V nedeljo dne 10. t. m. je priredilo Društvo sv. Barbare tragično igro iz strašnih turških časov »Mlada Breda«. Vsi igralci so svoje vloge dobro rešili. G. vikarju Zalarju gre hvala kot nadvse spretnemu režiserju. — Pod vodstvom g. Ulaga je zapel cerkveni pevski zbor par narodnih pesmi. Bila je res lepa prireditev, ki je segala vsakemu do srca. Zelim še nadaljnih uspehov.

v Slov. goricah so ga dobro poznali, ker jim je vsako leto v gumnu pripravil mehko prenočišče. Zdaj ga ne bo več. Po dolgi bolezni je izdihnil na Marijin praznik. V trumah so ga hodili Rušani kropit na odru v farovski obednici, v dolgih vrstah so ga spremili na zadnji dom. Krsto so nosili in svetili fantje, gospod župnik pa je ob odprtem grobu slavil njegovo vernost, vdanost, pokorščino, poštenje, zvestobo in spoštovanje do rajnih in je izročil v zahvalo za njegovo ljubezen njegov grob vsem navzočim v oskrbo. Obilne solze so tekale ob grobu in težko je bilo slovo. Siromak je imel pogreb, kakoršnega nima zlahkoma ruški župan. Daj mu Bog večni mir!

Gornja Sv. Kungota. Dne 9. t. m. je umrla v tukajšnjem župnišču pobožna Marijina družbenka in vneta tretjerednica Terezija Marinič, teta tuk. župnika g. Franciška Magdič. Zadnje tri tedne je vsaki dan prejela sv. obhajilo, zadnje je sprejela na praznik Brezmadežne. V torek smo jo spremljali na zadnji poti. Pogreb je vodil domači g. župnik v družbi treh duhovnikov. V srce segajoče je spregovoril g. svečinski župnik Časl pri odprtem grobu. Naj v miru počiva!

Gornja Sv. Kungota. Bogato žetev ima smrt v naši župniji. Dne 12. decembra je umrl nagle smrti občinski ubožec Matija Krajnc; v četrtek dne 14. decembra pa se je na Cajžiču pri Roju zvrnil mrtev od kapi zadet Weingerl Iv., viničar.

Marenberg. V 84. letu starosti je umrla na starostni oslabelosti Julijana Kus, roj. Cenc, vdova po čevljarjem mojstru. — Tukajšnja učiteljica gđ. Franja Grom je dodeljena osnovni šoli v Križah pri Tržiču na Kranjskem. — Mraz pri nas zelo hudo pritiska, mislimo pa, da zmrznili ne bomo, ko imamo polno lesa po naših planinah.

Sv. Bolfank v Slov. goricah. Poslovanje nove občine je v polnem teku. K Sv. Bolfanku sta bili priključeni katastralni občini Ločič in cetna upravna občina Trnovski vrh. Na opetovane prošnje in splošno željo občanov v Bišu se je občina Biš izločila iz sreza Maribor ter je sedaj priključena srezu Pluj. S tem se je ustvaril lep upraven okraj s središčem cerkve, šole in pošte Sv. Bolfank v Slov. gor. Nepriimeren pa nam je naziv nove občine, ki se sedaj glasi občina Trnovska vas; upamo, da

Kamnica. V četrtek dne 14. decembra je na Jelovcu umrl eden izmed najstarejših in najzvestejših naročnikov »Slovenskega gospodarja«, posestnik Lovrenc Čiček. Iz Pivole pri Hočah doma, si je tu gori ustanovil zares krasen dom z razgledom po našem rodovitnem hribovju in košatem Pohorju, po Dravski dolini, proti Mariboru in tje doli do Ptuja in do haloških vinskih goric. Ves čas je bil blagopokojni vnet zagovornik naših pravic, naš neustraheni narodni buditelj in voditelj, vsa leta tukajšnjega bivanja občinski odbornik in celih 35 let skrben ključar naše župnijske cerkve sv. Martina. Tretjo adventno nedeljo smo ob velikanski udeležbi župljanov in drugih pospremili njegove telesne ostanke na domače pokopališče. V spremstvu obeh domačih dušnih pastirjev je opravil mrtvaške obrede in mu govoril ganljivo slovo g. prof. msgr. Vreže iz Maribora ter se je prav lepo poslovil tudi domači pevski zbor. Božje Dete naj obilno tolaži potrto vdovo in sinova Lovrenca in Franca, vzgojena v krščansko-narodnem duhu njegovem!

Ruše. V izredno velikem številu so Rušani v nedeljo dne 10. t. m., popoldne po večernicah spremljali na zadnjem potu siromaka Ferdi-

nanda Jelenko, pri vseh znanega in priljubljenega farovškega hlapca in grobarja Nandla. Njegova življenska pot je žalostna, je pa tudi razveseljiva. Bil je nezakonski otrok revne dekle in rojen v Rušah. Ker nezakonski oče materi ni hotel dati nobene podpore, je mati nesla dete v njegovo hišo in mu ga položila na mizo, češ: »Tvoje je, sam skrbi zanj!« in odšla v Trst služiti. Revna delavka je potem vzela otroka za svojega in ga je izredila. Prave matere ubogi Nandl ni poznal nikoli. Visoko pa je spoštoval svojo krušno mater. Ta je hodila na delo v ruško župnišče in deček jo je spremljal, da je tam dobil jesti. Dobri župnik Wurzer ga je potem, ker nikjer ni imel pravega doma, vzel k sebi za pastirja in tako je prišel mali Nandl s 6. letom v ruško župnišče. Tu je potem ostal do svoje smrti in zvesto služil trem župnikom, najprej kot pastirček, potem kot hlapec in oskrbnik, mnogo let tudi kot ruški grobar. Poznalo ga je staro in mlado. Bil je zelo nadarjen, je rad čital; zato je bil tudi zelo zgovoren in imel za vsako besedo pravi odgovor. Opravljal je razne častne službe pri cerkvi, oskrboval pritrkavanje zvonov, streljanje ob slovesnostih, pozvanjal med slovesnimi sv. mašami, priskrboval zelenje za celi trg ob Telovem. Posebno pa je skrbel za drage rajne, okinčal jim s cvetjem in zelenjem grob, z ljubeznijo jih položil v zadnji dom in vneto skrbel za red in snago na pokopališču. Tudi romarji od Sv. Andraža

ja obesili; bilo bi mu, kakor se tako pravi, striženje las, britje, izdiranje zob naenkrat nepotrebna stvar. Toda za obsodbo je treba osem glasov, dvetretjinska večina torej. Tisti štirji glasovi so bili preglasovani in Grčarjeva glava je bila rešena. Oddahnil sem se. — In sedaj je prišlo na vrsto drugo vprašanje: uboj? Ali je ubil Grčar Bianco v jezi, v razburjenosti, v nepremišljenosti?

Zopet smo glasovali.

Sedem glasov: da! Pet: ne!

Za obsodbo je treba osem: da! En ,da' je še manjkal. Grčar je bil prost. Drgnil sem si roke pod mizo od veselja.

Naenkrat pa reče eden porotnikov: ,Prosim, gospod predsednik, zmotil sem se. Vprašanja nisem dobro razumel; hotel sem reči da namesto ne!

Tedaj moramo glasovati še enkrat, je odločil predsednik. Takrat pa sem se razjezil in zaradi istega mojega nastopa bodo seveda prišle še posledice. Trdil sem, da je glasovanje glasova-

nje, vsak izmed nas mora ločiti da od ne, sodba da je izrečena. Grčar je prost.

Ali veste, kaj se je zgodilo? — Privlekli so na dan sklep sodnega zbora, ki je odločil, naj se glasuje še enkrat.

Pri ponovnem glasovanju je bilo osem ,da', štirji ,ne'. Grčar je bil obdolžen uboja in je bil obsojen na deset let ječe. Oh, gospod Hubert, kaj je človeška pravica? Enemu se zareče, ali pa se mu ne zareče in nekdo drugi je zaradi tega prost, ali pa pride v ječo.«

»Deset let. To je grozno za Grčarja,« rečem.

»Ne, gospod Hubert, za njega je vseeno, ali dobí dve, ali deset, ali pa petnajst let. Kajti več ko leto dni tako ali tako ne bo živel. Potem bo pa prost. Toda tisti bik, ki se pri glasovanju zareče, ki ne loči da od ne, črnega od belega, tisti bi ostanek kazni moral odsedeti za Grčarja.«

Tisti dan, ko mi je Boltežar pripovedoval to vse, se je napil in razbil tri kozarce. Tolikokrat je namreč zakričal: proč z justičnim umorom!

(Konec sledi.)

tero so imenovali božje meso. Pili so sok kaktusa, se upijanili in opojnost je trpela po več dni. V pijanem zamaknjenju so že stari Azteki plesali, peli in prerokovali. — Misijonarji so proglasili to vero za slabšo kot ljudožrstvo in so dosegli s tem toliko, da so se potegnili njeni privrženci iz javnosti, a popolnoma iztrebiti pa tega verstva ni bilo mogoče. Danes je versko uživanje peyote kaktusa doseglo višek.

Naročajte

„Nedeljo“!